

Вибійка: великодній рушничок

Вибійка – це мистецтво оздоблення тканини візерунками за допомогою кліше. На відшліфованій поверхні дерев'яної дошки вирізьблювали візерунки. Такий штамп покривали фарбою і притискали до тканини, постукуючи молоточком (від того і вибійка). На тканині залишався відбиток орнаменту.

В Україні цей вид ремесла відомий здавна. Розкопуючи могильники слов'ян-сіверян у селі Левинки на Чернігівщині археологи знайшли зразки вибійчаних тканин X - XI ст. Широке застосування вибійки почалося в XII ст. Вибійка може бути як одноколірна, так і з нанесенням кількох кольорів. Для кожного кольору вирізьблювали окрему дошку. Фарбу виготовляли на основі лляної олії з природних барвників. Вибивні дошки (кліше) робили з грушевого або липового дерева. Візерунки були як геометричні, так і рослинні, з тваринами та птахами. Серед геометричних орнаментів у традиційній вибійці переважають зірки, «сосонки», «гілки».

Вибійкою прикрашали чоловічі штани, жіночі фартухи й спідниці, хустки, скатертини, серветки і рушники.

Матеріали

- скатертина на стіл клейонкова або паперова
- шматки білої бавовняної тканини розміром 30X30 см
- картонки (підкладати під тканину для кращого відтиску)
- кліше для вибійки з українськими традиційними візерунками (можна замовити в інтернеті)
- фарби гуашеві або акрилові
- губки поролонові або спонжики
- вологі серветки
- паперові рушнички.

Алгоритм виготовлення

1. Кожній дитині даєте по клаптику білої тканини розміром 30×30 см.
2. Діти розкладають клапти на столі, підклавши під кожен обгортковий папір, складений у кілька разів.
3. Пропонуєте дітям уявити, яким буде їхній виріб, що вони хочуть на ньому зобразити.
4. Демонструєте, як намащувати кліше фарбою: вичавлюєте на губку фарбу, після цього швидко квецяєте губкою по кліше. Штамп не має бути сухий, але й фарби не має бути забагато.
5. Робите відтиск на тканині.
6. Діти беруться до роботи: повторюють відтиск одного або кількох штампів по черзі, різними кольорами, поки задум вибійчаного виробу буде реалізовано.

Що подивитися та почитати
Знай свою Україну. Покрова. [Майстер-клас «Хустина для воїна»](#)

